

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๘๑๐.๕/ว ๒๖๕

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๐

เรื่อง โครงการเฝ้าระวังโรคเชิงรุกเพื่อรับรองท้องถิ่นปลอดโรคพิษสุนัขบ้า ปีงบประมาณ ๒๕๖๑

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมปศุสัตว์ ที่ กษ ๐๖๑๐.๐๖/๓๓๔๑๗ ลงวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๖๐

จำนวน ๑ ชุด

ด้วยกรมปศุสัตว์ ได้ทำการประเมินการสร้างพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้าของแต่ละจังหวัด เพื่อให้ทราบถึงสถานภาพการปลอดโรคพิษสุนัขบ้าของจังหวัด และใช้กำหนดแนวทางการผลักดันให้แต่ละจังหวัดได้นำไปขับเคลื่อนสร้างพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้าให้เป็นไปตามแผนยุทธศาสตร์การกำจัดโรคพิษสุนัขบ้าให้หมดไป ภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ซึ่งในยุทธศาสตร์ที่ ๓ เรื่องการเฝ้าระวัง ป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า ในคนและสัตว์และตัวชี้วัดที่ ๒ ของหลักเกณฑ์การสร้างพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า ได้ระบุไว้ว่าพื้นที่ที่จะปลอดโรคพิษสุนัขบ้าจะต้องมีการสุ่มเก็บตัวอย่างในพื้นที่ตรวจวินิจฉัยทางห้องปฏิบัติการและผลตรวจจะต้องไม่พบโรคพิษสุนัขบ้า ติดต่อกันเป็นเวลาอย่างน้อย ๒ ปี เป็นเงื่อนไขที่สำคัญที่จะใช้บ่งชี้ว่าพื้นที่นั้นๆ เป็นพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานดังกล่าวมีส่วนช่วยสนับสนุนให้การสร้างพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสำเร็จตามเป้าหมาย กรมปศุสัตว์จึงได้จัดทำโครงการเฝ้าระวังโรคเชิงรุกเพื่อรับรองท้องถิ่นปลอดโรคพิษสุนัขบ้า ปีงบประมาณ ๒๕๖๑ ขึ้นระหว่างวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ - ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๑ โดยให้ทุกจังหวัดดำเนินการสุ่มเก็บตัวอย่างสัตว์ในพื้นที่ทุกท้องถิ่นเพื่อเฝ้าระวังโรคพิษสุนัขบ้าเชิงรุก ซึ่งจะใช้ผลการตรวจตัวอย่างประกอบการรับรองให้ท้องถิ่นปลอดโรคพิษสุนัขบ้า

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นพิจารณาแล้ว เพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนการสร้างพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้าเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงขอความร่วมมือจังหวัดแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทราบ และพิจารณาให้ความร่วมมือกับกรมปศุสัตว์ในระดับพื้นที่ ตามความพร้อมและศักยภาพของแต่ละองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเมื่อได้รับการประสานงาน รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายธนา ยันตรโกวิท)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กองพัฒนาและส่งเสริมการบริหารงานท้องถิ่น

ส่วนส่งเสริมการสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม

โทร. ๐-๒๒๔๑-๕๐๐๐ ต่อ ๒๑๑๔

โทรสาร ๐-๒๒๔๑-๒๐๖๖

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
เลขรับ..... ๖4873
วันที่ - 2 พ.ย. 2560
เวลา.....

ที่ กษ ๐๖๑๐.๐๖/๓๓ ๕๑ ๗

กรมปศุสัตว์
ถนนพญาไท กทม. ๑๐๕๐๐

๒๗ ตุลาคม ๒๕๖๐

เรื่อง โครงการเฝ้าระวังโรคเชิงรุกเพื่อรับรองท้องถิ่นปลอดโรคพิษสุนัขบ้า ปีงบประมาณ ๒๕๖๑

เรียน อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการเฝ้าระวังโรคเชิงรุกเพื่อรับรองท้องถิ่นปลอดโรคพิษสุนัขบ้า ปีงบประมาณ ๒๕๖๑

ตามที่กรมปศุสัตว์ได้ทำการประเมินการสร้างพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้าของแต่ละจังหวัดเพื่อทำให้ทราบถึงสถานภาพการปลอดโรคพิษสุนัขบ้าของจังหวัด และใช้กำหนดแนวทางการผลักดันให้แต่ละจังหวัดได้นำไปขับเคลื่อนสร้างพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้าให้เป็นไปตามแผนยุทธศาสตร์การกำจัดโรคพิษสุนัขบ้าให้หมดไปภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ซึ่งในยุทธศาสตร์ที่ ๓ เรื่องการเฝ้าระวัง ป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าในคนและสัตว์ และตัวชี้วัดที่ ๒ ของหลักเกณฑ์การสร้างพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า ได้ระบุไว้ว่าพื้นที่ที่จะปลอดโรคพิษสุนัขบ้าจะต้องมีการสุ่มเก็บตัวอย่างสัตว์ในพื้นที่ตรวจวินิจฉัยทางห้องปฏิบัติการและผลตรวจจะต้องไม่พบโรคพิษสุนัขบ้าติดต่อกันเป็นเวลายาวนานอย่างน้อย ๒ ปี เป็นเงื่อนไขที่สำคัญที่จะใช้บ่งชี้ว่าพื้นที่นั้นๆ เป็นพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า นั้น

เพื่อให้การดำเนินงานดังกล่าวมีส่วนช่วยสนับสนุนให้การสร้างพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้าเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสบผลสำเร็จตามเป้าหมาย กรมปศุสัตว์จึงได้จัดทำโครงการเฝ้าระวังโรคเชิงรุกเพื่อรับรองท้องถิ่นปลอดโรคพิษสุนัขบ้า ปีงบประมาณ ๒๕๖๑ ขึ้นระหว่างวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ - ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๑ โดยให้ทุกจังหวัดดำเนินการสุ่มเก็บตัวอย่างสัตว์ในพื้นที่ทุกท้องถิ่นเพื่อเฝ้าระวังโรคพิษสุนัขบ้าเชิงรุก ซึ่งจะใช้ผลการตรวจตัวอย่างประกอบกรรับรองให้ท้องถิ่นปลอดโรคพิษสุนัขบ้าต่อไป รายละเอียดตามเอกสารแนบ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาแจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมดำเนินการต่อไปด้วย จะขอบคุณมาก

ถส.ต.
เลขรับ..... 3436
วันที่ - ๒ พ.ย. ๒๕๖๐
เวลา.....

ขอแสดงความนับถือ

(นายอภิรักษ์ สุทธิสังข์)
อธิบดีกรมปศุสัตว์

กองพัฒนาและส่งเสริมการบริหารงานท้องถิ่น
เลขรับ..... 12729
วันที่ - ๒ พ.ย. ๒๕๖๐
เวลา.....

สำนักควบคุม ป้องกันและบำบัดโรคสัตว์

โทร. ๐ ๒๖๕๓ ๔๔๔๔ ต่อ ๔๑๘๑-๒

โทรสาร ๐ ๒๖๕๓ ๔๘๖๓

การชันสูตรโรคพิษสุนัขบ้า

กลุ่มไวรัสวิทยา สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ

วิธีการตรวจวินิจฉัยโรคพิษสุนัขบ้าในห้องปฏิบัติการ มี 2 วิธี คือ

1. การตรวจด้วย Fluorescent antibody technique (FAT) เป็นวิธีการตรวจโรคพิษสุนัขบ้าโดยใช้ antibody ต่อเชื้อไวรัสโรคพิษสุนัขบ้าที่ติดฉลากด้วยสารเรืองแสง Fluorescein isothiocyanate (FITC) จับกับ antigen ของไวรัสโรคพิษสุนัขบ้าจากสมองของสัตว์ที่สงสัยว่าเป็นโรคพิษสุนัขบ้า เกิดปฏิกิริยา antigen-antibody complex เมื่อดูด้วยกล้องจุลทรรศน์จะพบว่าบริเวณที่มีเชื้อไวรัสพิษสุนัขบ้าอยู่จะเป็นจุดเรืองแสงสีเขียว

2. Mouse Inoculation Test (MIT) เป็นการตรวจโดยการฉีดเชื้อไวรัสโรคพิษสุนัขบ้าเข้าหนูขาว ถ้าสมองสัตว์ที่ส่งตรวจมีเชื้อไวรัสโรคพิษสุนัขบ้า หนูขาวจะเริ่มแสดงอาการป่วยประมาณวันที่ 5 หลังจากฉีด และตายภายใน 10-14 วัน เก็บตัวอย่างสมองตัวหนูขาว ที่ตายมาตรวจด้วยวิธี FAT เพื่อยืนยันผล ถ้าหนูขาวไม่ตายควรเฝ้าดูอาการเป็นเวลา 21-28 วัน

การเก็บและส่งซากสัตว์เพื่อตรวจวินิจฉัยโรคพิษสุนัขบ้า

การเก็บและส่งซากสัตว์เพื่อตรวจวินิจฉัยโรคพิษสุนัขบ้าที่ถูกต้องที่สุด นับว่ามีความสำคัญเป็นอันดับแรกต่อการตรวจวินิจฉัยโรค หากส่งซากหรือส่วนหัวของสัตว์ด้วยวิธีที่ไม่ถูกต้อง จะทำให้ผลการตรวจวินิจฉัยผิดพลาดได้ วิธีที่ถูกต้องควรปฏิบัติดังนี้

1. การเก็บตัวอย่าง

- 1) ถ้าเป็นสัตว์เล็ก เช่น แมว กระจ่าง กระจอก กระจาด หนู ๆ ส่งได้ทั้งตัว
- 2) ถ้าเป็นสัตว์ใหญ่ เช่น สุนัข สุกร โค กระบือ แพะ แกะ ม้า ฯลฯ ให้ตัดเฉพาะส่วนหัวชนิดท้ายทอย (ระหว่างกระดูกสันหลังและกระดูกคอ) โดย
 - 2.1) ผู้ตัดต้องไม่มีบาดแผลที่มือ
 - 2.2) ใช้มีดคมๆ หรือใบมีดโกนใหม่ๆ
 - 2.3) สวมถุงมือยางที่ป้องกันน้ำได้ ถ้าไม่มีถุงมือยางอาจใช้ถุงพลาสติกใส่สองชั้น ถ้าถุงมือขาดหรือถุงพลาสติกขาดระหว่างตัดหัว ให้ล้างมือด้วยน้ำสะอาดและสบู่หลายๆ ครั้ง
 - 2.4) มีดหรืออุปกรณ์ที่ต้องการเก็บไว้ใช้ครั้งต่อไป ให้ทำลายเชื้อโดยต้มในน้ำเดือดนาน 10 นาที
 - 2.5) ซากสัตว์ ถุงมือ หรือถุงพลาสติกให้ทำลายโดยวิธีเผาหรือฝังลึกอย่างน้อย 50 เซนติเมตร

2. วิธีการส่งตัวอย่าง

- 1) นำตัวสัตว์ หรือหัวสัตว์ใส่ถุงพลาสติกหนาหลายๆ ชั้น รวบปากถุงปิดพับแล้วรัดยางให้แน่น
- 2) ห่อด้วยกระดาษหนังสือพิมพ์หนาๆ และใส่ถุงพลาสติกรวบปากถุงปิดพับแล้วรัดยางให้แน่น
- 3) ใส่ถัง กล่องพลาสติก กล่องโฟม กระจ่างน้ำแข็ง หรือภาชนะโลหะ ใส่ น้ำแข็งรอกันประมาณ 1/4 ของภาชนะ นำห่อตัวสัตว์ หรือหัวสัตว์ใส่ลงไป เทน้ำแข็งกลบทับให้เต็มพอที่จะปิดฝาภาชนะได้อย่างมิดชิดและแน่น
- 4) ห้ามแช่ในฟอร์มาลินเพราะถ้าน้ำยาเข้าสมองจะทำให้เนื้อสมองแข็งไม่สามารถนำมาตรวจได้
- 5) ให้นำส่งห้องปฏิบัติการตรวจวินิจฉัยโรคที่ใกล้ที่สุดภายใน 24 ชั่วโมง

อ้างอิง: http://www.dld.go.th/niah/index.php?option=com_content&view=article&id=19:labrabies&catid=3:labdiagnosis&Itemid=99

หน่วยงาบ	เป้าหมาย	รอบตัวชีวิตที่ ๑					รอบตัวชีวิตที่ ๒			
		พย-60	ธค-60	มค-61	กพ-61	มีค-61	เมย-61	พค-61	มิย-61	กค-61
ปศจ.พังงา	51	5	5	6	6	6	5	6	6	6
ปศจ.ภูเก็ต	18	2	2	2	2	2	2	2	2	2
ปศจ.สุราษฎร์ธานี	137	15	15	15	15	15	15	15	16	16
ปศจ.ระนอง	30	4	4	4	3	3	3	3	3	3
ปศจ.ชุมพร	78	8	8	8	9	9	9	9	9	9
ปศจ.ตรัง	99	11	11	11	11	11	11	11	11	11
ปศจ.พัทลุง	73	8	8	8	8	8	8	8	8	9
ปศข.9	445	49	49	49	49	49	50	50	50	50
ปศจ.สงขลา	140	16	15	15	15	15	16	16	16	16
ปศจ.สตูล	41	5	5	5	5	5	4	4	4	4
ปศจ.ปัตตานี	113	12	13	12	12	12	13	13	13	13
ปศจ.ยะลา	63	7	7	7	7	7	7	7	7	7
ปศจ.นราธิวาส	88	9	9	10	10	10	10	10	10	10
รวมทั้งสิ้น	7,825	866	866	867	869	868	870	871	874	874

เป้าหมายการส่งตัวอย่างและงบประมาณโครงการเฝ้าระวังเชิงรุกรับรองท้องถิ่นปลอดโรคพิษสุนัขบ้า ปี 2561

หน่วยงาน	โครงการเฝ้าระวังเชิงรุกรับรองท้องถิ่นปลอดโรคพิษสุนัขบ้า					
	จำนวนเป้าหมาย หัวสุนัขหรือแมว	จำนวนเป้าหมาย หัวสัตว์ชนิดอื่นๆ	เป้าหมายทั้งหมด	ค่าเก็บตัวอย่าง	ค่าวัสดุวิทยาศาสตร์	รวมทั้งสิ้น
				*ค่าตอบแทนการเก็บตัวอย่าง (200/ตย.)	**ค่าตรวจตัวอย่าง (400/ตย.)	
ปศข.1	570	143	713	-	-	-
ปศจ.กรุงเทพฯ	40	10	50	10,000	-	10,000
ปศจ.นนทบุรี	36	9	45	9,000	-	9,000
ปศจ.ปทุมธานี	51	13	64	12,800	-	12,800
ปศจ.อยุธยา	126	31	157	31,400	-	31,400
ปศจ.อ่างทอง	51	13	64	12,800	-	12,800
ปศจ.ลพบุรี	100	25	125	25,000	-	25,000
ปศจ.สิงห์บุรี	33	8	41	8,200	-	8,200
ปศจ.ชัยนาท	47	12	59	11,800	-	11,800
ปศจ.สระบุรี	86	22	108	21,600	-	21,600
ปศข.2	498	125	623	-	-	-
ปศจ.สมุทรปราการ	38	10	48	9,600	-	9,600
ปศจ.ชลบุรี	78	19	97	19,400	-	19,400
ปศจ.ระยอง	54	13	67	13,400	-	13,400
ปศจ.จันทบุรี	65	16	81	16,200	-	16,200
ปศจ.ตราด	34	9	43	8,600	-	8,600
ปศจ.ฉะเชิงเทรา	86	22	108	21,600	-	21,600
ปศจ.ปราจีนบุรี	55	14	69	13,800	-	13,800
ปศจ.นครนายก	36	9	45	9,000	-	9,000
ปศจ.สระแก้ว	52	13	65	13,000	-	13,000
ปศข.3	1,167	292	1,459	-	-	-
ปศจ.นครราชสีมา	266	67	333	66,600	-	66,600
ปศจ.บุรีรัมย์	166	42	208	41,600	-	41,600
ปศจ.สุรินทร์	138	34	172	34,400	-	34,400
ปศจ.ศรีสะเกษ	173	43	216	43,200	-	43,200
ปศจ.อุบลราชธานี	190	48	238	47,600	-	47,600
ปศจ.ยโสธร	70	17	87	17,400	-	17,400
ปศจ.ชัยภูมิ	114	28	142	28,400	-	28,400
ปศจ.อำนาจเจริญ	50	13	63	12,600	-	12,600
ปศข.4	1,190	298	1,488	-	-	-
ปศจ.หนองบัวลำภู	54	13	67	13,400	-	13,400
ปศจ.ขอนแก่น	179	45	224	44,800	-	44,800
ปศจ.อุดรธานี	144	36	180	36,000	-	36,000
ปศจ.เลย	80	20	100	20,000	-	20,000
ปศจ.หนองคาย	54	13	67	13,400	-	13,400
ปศจ.มหาสารคาม	114	28	142	28,400	-	28,400

หน่วยงวน	โครงการเฝ้าระวังเชิงรุกรับรองท้องถิ่นปลอดโรคพิษสุนัขบ้า					
	จำนวน เป้าหมาย หัวสุนัขหรือแมว	จำนวน เป้าหมาย หัวสัตว์ชนิดอื่นๆ	เป้าหมาย ทั้งหมด	ค่าเก็บตัวอย่าง	ค่าวัสดุวิทยาศาสตร์	รวมทั้งสิ้น
				*ค่าตอบแทนการเก็บตัวอย่าง (200/ตย.)	**ค่าตรวจตัวอย่าง (400/ตย.)	
ปศจ.กาฬสินธุ์	120	30	150	30,000	-	30,000
ปศจ.สกลนคร	112	28	140	28,000	-	28,000
ปศจ.นครพนม	82	21	103	20,600	-	20,600
ปศจ.มุกดาหาร	43	11	54	10,800	-	10,800
ปศจ.บึงกาฬ	47	12	59	11,800	-	11,800
ปศจ.ร้อยเอ็ด	162	40	202	40,400	-	40,400
ปศข.5	654	162	815	-	-	-
ปศจ.เชียงใหม่	168	42	210	42,000	-	42,000
ปศจ.ลำพูน	46	11	57	11,400	-	11,400
ปศจ.ลำปาง	83	20	103	20,600	-	20,600
ปศจ.แพร่	66	17	83	16,600	-	16,600
ปศจ.น่าน	79	20	99	19,800	-	19,800
ปศจ.พะเยา	57	14	71	14,200	-	14,200
ปศจ.เชียงราย	115	28	143	28,600	-	28,600
ปศจ.แม่ฮ่องสอน	39	10	49	9,800	-	9,800
ปศข.6	689	172	861	-	-	-
ปศจ.อุดรดิตต์	63	16	79	15,800	-	15,800
ปศจ.นครสวรรค์	114	28	142	28,400	-	28,400
ปศจ.อุทัยธานี	50	13	63	12,600	-	12,600
ปศจ.กำแพงเพชร	71	18	89	17,800	-	17,800
ปศจ.ตาก	54	14	68	13,600	-	13,600
ปศจ.สุโขทัย	72	18	90	18,000	-	18,000
ปศจ.พิษณุโลก	82	20	102	20,400	-	20,400
ปศจ.พิจิตร	81	20	101	20,200	-	20,200
ปศจ.เพชรบูรณ์	102	25	127	25,400	-	25,400
ปศข.7	552	138	690	-	-	-
ปศจ.ราชบุรี	89	22	111	22,200	-	22,200
ปศจ.กาญจนบุรี	97	24	121	24,200	-	24,200
ปศจ.นครปฐม	93	23	116	23,200	-	23,200
ปศจ.สมุทรสาคร	30	7	37	7,400	-	7,400
ปศจ.สมุทรสงคราม	28	7	35	7,000	-	7,000
ปศจ.เพชรบุรี	67	17	84	16,800	-	16,800
ปศจ.ประจวบคีรีขันธ์	48	12	60	12,000	-	12,000
ปศจ.สุพรรณบุรี	101	25	126	25,200	-	25,200
ปศข.8	585	146	731	-	-	-
ปศจ.นครศรีธรรมราช	147	37	184	36,800	-	36,800
ปศจ.กระบี่	49	12	61	12,200	-	12,200
ปศจ.พังงา	41	10	51	10,200	-	10,200

หน่วยงาน	โครงการเฝ้าระวังเชิงรุกรับรองท้องถิ่นปลอดโรคพิษสุนัขบ้า					
	จำนวน เป้าหมาย หัวสุนัขหรือแมว	จำนวน เป้าหมาย หัวสัตว์ชนิดอื่นๆ	เป้าหมาย ทั้งหมด	ค่าเก็บตัวอย่าง	ค่าวัสดุวิทยาศาสตร์	รวมทั้งสิ้น
				*ค่าตอบแทนการเก็บตัวอย่าง (200/ตย.)	**ค่าตรวจตัวอย่าง (400/ตย.)	
ปศจ.ภูเก็ต	14	4	18	3,600	-	3,600
ปศจ.สุราษฎร์ธานี	110	27	137	27,400	-	27,400
ปศจ.ระนอง	24	6	30	6,000	-	6,000
ปศจ.ชุมพร	62	16	78	15,600	-	15,600
ปศจ.ตรัง	79	20	99	19,800	-	19,800
ปศจ.พัทลุง	58	15	73	14,600	-	14,600
ปศข.9	356	89	445	-	-	-
ปศจ.สงขลา	112	28	140	28,000	-	28,000
ปศจ.สตูล	33	8	41	8,200	-	8,200
ปศจ.ปัตตานี	90	23	113	22,600	-	22,600
ปศจ.ยะลา	50	13	63	12,600	-	12,600
ปศจ.นราธิวาส	70	18	88	17,600	-	17,600
ห้องปฏิบัติการ	6,262	1,565	7,825	-	-	-
สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ	570	143	713	-	285,200	285,200
ศวพ.ภาคตะวันออก จ.ชลบุรี	498	125	623	-	249,200	249,200
ศวพ.ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ(ตอนล่าง) จ.สุรินทร์	1,167	292	1,459	-	583,600	583,600
ศวพ.ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ(ตอนบน) จ.ขอนแก่น	1,190	298	1,488	-	595,200	595,200
ศวพ.ภาคเหนือ(ตอนบน) จ.ลำปาง	654	163	815	-	326,000	326,000
ศวพ.ภาคเหนือ(ตอนล่าง) จ.พิษณุ	689	172	861	-	344,400	344,400
ศวพ.ภาคตะวันตก จ.ราชบุรี	552	138	690	-	276,000	276,000
ศวพ.ภาคใต้ จ.นครศรีธรรมราช	941	235	1,176	-	470,400	470,400
รวมทั้งสิ้น	6,262	1,565	7,825	1,565,000	3,130,000	4,695,000

* ค่าเก็บตัวอย่าง หมายถึงค่าเดินทางในการเก็บตัวอย่าง เช่น ค่าเบี่ยงเลี้ยง ค่าพาหนะ

** ค่าตรวจตัวอย่าง หมายถึง ค่าวัสดุวิทยาศาสตร์ในการตรวจตัวอย่าง

โครงการเฝ้าระวังโรคเชิงรุกเพื่อรับรองท้องถิ่นปลอดโรคพิษสุนัขบ้า ปีงบประมาณ ๒๕๖๑

๑. หลักการและเหตุผล

ตามที่กรมปศุสัตว์ กรมควบคุมโรค กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ร่วมกันจัดทำแผนยุทธศาสตร์การกำจัดโรคพิษสุนัขบ้าให้หมดไปภายในปีพ.ศ. ๒๕๖๓ เพื่อใช้เป็นแผนแม่บทในการป้องกัน ควบคุม และกำจัดโรคพิษสุนัขบ้าในประเทศไทย ซึ่งภายใต้แผนดังกล่าวได้กำหนดกลยุทธ์และตัวชี้วัดเอาไว้เพื่อเป็นแนวทางให้แต่ละหน่วยงานได้นำไปดำเนินการตามภารกิจที่เกี่ยวข้อง โดยมีเป้าประสงค์ร่วมกันคือไม่ให้มีคนและสัตว์เสียชีวิตด้วยโรคพิษสุนัขบ้าอย่างยั่งยืน รวมทั้งได้มีการกำหนดหลักเกณฑ์การสร้างพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า (Rabies Free Area) เพื่อให้แต่ละจังหวัดได้นำไปเป็นแนวทางในการขับเคลื่อนสร้างพื้นที่ปลอดโรคในระดับพื้นที่

ในปีงบประมาณ ๒๕๕๖ - ๒๕๖๐ กรมปศุสัตว์ได้ทำการประเมินการสร้างพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้าของแต่ละจังหวัดเพื่อให้ทราบถึงสถานภาพการปลอดโรคพิษสุนัขบ้าของจังหวัดว่าอยู่ที่ระดับใดจากทั้ง ๔ ระดับ คือ ระดับปลอดโรค ระดับ A ระดับ B และระดับ C ซึ่งจากผลการประเมินดังกล่าวทำให้ทราบข้อมูลเบื้องต้นที่จะผลักดันให้แต่ละจังหวัดได้นำไปใช้ขับเคลื่อนสร้างพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้าให้เป็นไปตามแผนยุทธศาสตร์ฯซึ่งในยุทธศาสตร์ที่ ๓ เรื่องการเฝ้าระวัง ป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าในคนและสัตว์ และตัวชี้วัดที่ ๒ ของหลักเกณฑ์การสร้างพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า ได้ระบุไว้ว่าทุกพื้นที่ที่ผลการประเมินเป็นพื้นที่ระดับ A จะต้องมีการสุ่มเก็บตัวอย่างสัตว์ในพื้นที่ตรวจวินิจฉัยทางห้องปฏิบัติการและผลตรวจจะต้องไม่พบโรคพิษสุนัขบ้าติดต่อกันเป็นเวลายาวอย่างน้อย ๒ ปี เป็นเงื่อนไขที่สำคัญที่จะใช้บ่งชี้ว่าพื้นที่นั้นๆ เป็นพื้นที่ปลอดโรค ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานดังกล่าวมีส่วนช่วยสนับสนุนให้การสร้างพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้าเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสบผลสำเร็จตามเป้าหมาย กรมปศุสัตว์จึงได้จัดทำโครงการเฝ้าระวังโรคเชิงรุกเพื่อรับรองท้องถิ่นปลอดโรคพิษสุนัขบ้า ตั้งแต่ปี ๒๕๕๖ - ๒๕๖๐ ซึ่งดำเนินสุ่มเก็บตัวอย่างสัตว์ในท้องถิ่น เพื่อเฝ้าระวังโรคและใช้ข้อมูลผลการตรวจตัวอย่างดังกล่าวประกอบการพิจารณารับรองให้ท้องถิ่นเป็นพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ่านั้น

ในปีงบประมาณ ๒๕๖๑ นี้ กรมปศุสัตว์ได้จัดทำโครงการเฝ้าระวังโรคเชิงรุกเพื่อรับรองท้องถิ่นปลอดโรคพิษสุนัขบ้าต่อเนื่องจากปีที่ผ่านมา โดยการสุ่มเก็บตัวอย่างสัตว์ทุกท้องถิ่นในทุกจังหวัด เพื่อความครอบคลุมในการค้นหาโรคพิษสุนัขบ้าได้ในทุกท้องถิ่น เป็นการเพิ่มศักยภาพในการเฝ้าระวังโรคพิษสุนัขบ้า ซึ่งจะทำให้ประเทศไทยบรรลุวัตถุประสงค์ตามแผนยุทธศาสตร์ในการกำจัดโรคพิษสุนัขบ้าหมดจากประเทศไทยปี ๒๕๖๓ ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

๒. วัตถุประสงค์

เพื่อเฝ้าระวังโรคพิษสุนัขบ้าเชิงรุก เป็นการประเมินสถานการณ์สภาวะโรคพิษสุนัขบ้าในพื้นที่ต่างๆ และนอกจากนี้ข้อมูลผลการตรวจตัวอย่างจากการเฝ้าระวังเชิงรุกนี้สามารถใช้เป็นหลักฐานการประกอบการขอรับรองท้องถิ่นปลอดโรคพิษสุนัขบ้าอีกด้วย

๓. เป้าหมาย

เก็บตัวอย่างสัตว์ในพื้นที่ทุกท้องถิ่นทั่วประเทศ (ยกเว้น อบจ.) ตามข้อมูลของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น <http://www.dla.go.th> ณ วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๐ จำนวนทั้งสิ้น ๗,๘๒๕ ตัวอย่าง

๔. ระยะเวลาในการดำเนินการ

ระหว่างวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ - ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๑

๕. แนวทางการดำเนินการ

๕.๑ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด

๑) ศึกษาโครงการ และวางแผนการดำเนินการเก็บตัวอย่างตามแผนระยะเวลาในการเก็บตัวอย่างตามเอกสารแนบที่ ๑ และ ๒

๒) ชี้แจงการแนวทางการดำเนินงานตามโครงการให้กับปศุสัตว์อำเภอ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นและเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดแนวทางการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการฯ

๓) ประสาน กำกับ ติดตามและให้ความช่วยเหลือการดำเนินงานของสำนักงานปศุสัตว์อำเภอ

๔) การเก็บและส่งตัวอย่าง ดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

- ๔.๑) สำนักงานปศุสัตว์อำเภอประสานการดำเนินงานร่วมกับผู้ที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ท้องถิ่นเป้าหมาย เช่น เจ้าหน้าที่ท้องถิ่น สถานพยาบาลสัตว์ เครือข่ายเฝ้าระวังโรคอื่นๆในพื้นที่ เพื่อขอความร่วมมือในการเฝ้าระวังโรค ประชาสัมพันธ์และประสานการเก็บตัวอย่างกับเจ้าหน้าที่ผู้เก็บตัวอย่างจากสำนักงานปศุสัตว์อำเภอ
- ๔.๒) สำนักงานปศุสัตว์อำเภออบรมชี้แจงวิธีการเก็บตัวอย่างที่ถูกต้อง (เอกสารแนบ ๓) ให้กับเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานและผู้เกี่ยวข้อง

๔.๓) ชนิดสัตว์ที่เก็บตัวอย่างให้พิจารณาเก็บตัวอย่างสัตว์ที่มีโอกาสที่จะเป็นโรคพิษสุนัขบ้า เช่น สัตว์ที่แสดงอาการของโรค สัตว์ที่กัดคน สัตว์ที่ตายโดยไม่ทราบสาเหตุ สัตว์ที่ตายตามท้องถนน และสัตว์ที่อยู่บริเวณเดียวกับสัตว์ที่ป่วยเป็นโรค โดยให้เก็บตัวอย่างดังนี้ (เอกสารแนบที่ ๑)

๔.๓.๑) ตัวอย่างสุนัขและแมวรวมกันไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของจำนวนตัวอย่างเป้าหมาย

๔.๓.๒) ตัวอย่างสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมชนิดอื่นๆ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๐ ของจำนวนตัวอย่างเป้าหมาย

๔.๔) สำนักงานปศุสัตว์อำเภอหรือสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดส่งตัวอย่างไปยังสถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติและศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์ประจำภาค ๗ แห่ง

๔.๕) สำนักงานปศุสัตว์อำเภอหรือสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดบันทึกข้อมูลการส่งตัวอย่างลงใน

- ระบบสารสนเทศเพื่อการเฝ้าระวังโรคพิษสุนัขบ้า (Thai Rabies Net:: www.thairabies.net/trn) โดยให้ระบุวัตถุประสงค์การส่งตัวอย่างเป็น ตัวอย่างกรณีเฝ้าระวังโรคเชิงรุก (รับรองสถานภาพปลอดโรคพิษสุนัขบ้า)
- ระบบ e-Operation โดยสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดเป็นผู้ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลในระบบ และหากทราบผลการตรวจวินิจฉัยให้ทำการบันทึกข้อมูลผลตรวจลงในระบบด้วย

๔.๖) สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดรวบรวมเอกสารเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินของสำนักงาน ปศุสัตว์อำเภอ ได้แก่ ใบส่งตัวอย่าง ใบตอบผล ฐานข้อมูลในระบบ Thai rabies net และระบบ e-Operation เพื่อเก็บเป็นหลักฐานความถูกต้องของการเบิกจ่ายงบประมาณ

๔.๗) จำนวนเป้าหมายของโครงการเฝ้าระวังเชิงรุกมีผลต่อคะแนนตัวชี้วัด โดยพิจารณาผลการดำเนินงานในฐานข้อมูลระบบ Thai rabies net ทั้ง ๒ รอบของตัวชี้วัด

๕) การสอบสวนโรค

๕.๑) กรณีที่พบผลบวกให้สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดดำเนินการสอบสวนโรคทางระบาดวิทยาและดำเนินการควบคุมโรคตามมาตรการที่กรมปศุสัตว์ได้สั่งการไปแล้ว

๕.๒) รายงานผลการสอบสวนโรคทุกตัวอย่างที่พบผลบวกทางระบบ Thai Rabies Net

๕.๒ สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติและศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์ประจำภาค

๑) ดำเนินการตรวจตัวอย่างตามเป้าหมายที่สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดส่งให้ ซึ่งวางแผนการตรวจตัวอย่างตามเป้าหมายตามแผนระยะเวลาในเอกสารแนบที่ ๑ และ ๒

๒) ตอบผลการตรวจตัวอย่างทุกตัวอย่างทางระบบ Thai Rabies Net (ให้ตอบเฉพาะผลการตรวจ ส่วนรายละเอียดตัวอย่างให้สำนักงานปศุสัตว์อำเภอหรือสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดซึ่งเป็นผู้ส่งตัวอย่างเป็นผู้ลงข้อมูลในระบบ Thai Rabies Net)

๕.๓ สำนักงานปศุสัตว์เขต

๑) ตรวจสอบเป้าหมายของสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดในพื้นที่รับผิดชอบเพื่อกำกับ ติดตาม เร่งรัดให้สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดในพื้นที่รับผิดชอบสามารถดำเนินการตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ พร้อมทั้งสามารถเก็บตัวอย่างตามชนิดตัวอย่าง และระยะเวลาที่ระบุในเอกสารแนบที่ ๑ และ ๒

๒) กรณีสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดไม่สามารถดำเนินการได้ตามเป้าหมายให้ลงพื้นที่ เพื่อประเมินสถานการณ์ และร่วมหาแนวทางให้สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสามารถดำเนินการได้ตามเป้าหมาย

๒) สรุปและวิเคราะห์ผลการดำเนินงานเป็นภาพรวมของเขตโดยใช้ข้อมูลจากระบบ Thai Rabies Net

๓) รายงานกรมปศุสัตว์ทาง email: dcontrol6@dld.go.th ภายในวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๖๑

๕.๔ สำนักควบคุม ป้องกันและบำบัดโรคสัตว์

- ๑) วางแผน จัดทำโครงการ โดยกำหนดจำนวนเป้าหมายในการสุ่มเก็บตัวอย่างเพื่อการรับรองสถานะ จำนวนท้องถิ่นละ ๑ ตัวอย่าง และแจ้งไปยังทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- ๒) ประชุมชี้แจงผู้ที่เกี่ยวข้องก่อนเริ่มโครงการฯ เช่น สำนักงานปศุสัตว์เขต สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์ประจำภาค เป็นต้น
- ๓) จัดสรรงบประมาณให้แก่สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดเพื่อใช้ในการเก็บตัวอย่าง ตามเป้าหมายที่แนบในเอกสารแนบที่ ๑
- ๔) จัดสรรงบประมาณให้แก่สำนักงานปศุสัตว์เขตเพื่อใช้ในการดำเนินการกำกับติดตามผลการดำเนินงานของสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดให้ได้ตามเป้าหมาย
- ๕) กำกับติดตาม และสนับสนุนการดำเนินงานของสำนักงานปศุสัตว์จังหวัด สำนักงานปศุสัตว์เขต และห้องปฏิบัติการ
- ๖) สรุปและวิเคราะห์ผลการดำเนินงานเป็นภาพรวมทั้งประเทศเสนอกรมปศุสัตว์

๖. งบประมาณ

สำนักควบคุม ป้องกันและบำบัดโรคสัตว์สนับสนุนงบประมาณให้แก่สำนักงานปศุสัตว์เขต สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติและศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์ประจำภาค รวมเงินงบประมาณทั้งสิ้น ๔,๖๙๕,๐๐๐ บาท ดังนี้

๖.๑ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด

- ค่าเก็บตัวอย่างในการส่งซากเพื่อชันสูตรโรคพิษสุนัขบ้า ตัวอย่างละ ๒๐๐ บาท รวมเป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น ๑,๕๖๕,๐๐๐ บาท

๖.๒ สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ / ศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์ประจำภาค

- ค่าตรวจตัวอย่างละ ๔๐๐ บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๓,๑๓๐,๐๐๐ บาท

๗. ผู้รับผิดชอบโครงการ

๗.๑ หน่วยงานผู้รับผิดชอบโครงการ

สำนักควบคุม ป้องกันและบำบัดโรคสัตว์

๗.๒ หน่วยงานดำเนินการตามโครงการฯ

- ๑) สำนักงานปศุสัตว์เขต ๑ - ๙
- ๒) สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด ๗๗ จังหวัด
- ๓) สำนักงานปศุสัตว์อำเภอทุกอำเภอ

๗.๓ หน่วยงานร่วมดำเนินการ/ประสานงานระดับพื้นที่

- ๑) เทศบาล/อบต./องค์การบริหารส่วนจังหวัด/เมืองพัทยา
- ๒) สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ ๑-๑๒

- ๓) สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด
- ๔) สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ
- ๕) สถานีอนามัย/โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.)

๘. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ท้องถิ่นเป้าหมายมีข้อมูลการเฝ้าระวังโรคเชิงรุกอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ เพื่อใช้ประกอบการรับรองสถานภาพปลอดโรคพิษสุนัขบ้าต่อไป

ลงชื่อ ผู้เสนอโครงการ
(นายวิริยะ แก้วทอง)

ผู้อำนวยการสำนักควบคุม ป้องกันและบำบัดโรคสัตว์

ลงชื่อ ผู้อนุมัติโครงการ
(นายอภัย สุทธิสังข์)
อธิบดีกรมปศุสัตว์